

ZARYZYKOWAĆ ALARM

H5N1 (ptasia grypa) u bydła mlecznego

25 marca 2024 r. Departament Rolnictwa Stanów Zjednoczonych (USDA) potwierdził, że stada bydła mlecznego zlokalizowane w Teksasie i Kansas zostały zakażone jednym z **wirusy ptasiej grypy (ptasia grypa) znane jako H5N1**. Od czasu pierwszego raportu wirus H5N1 wykryto w: **stada bydła mlecznego w kilku dodatkowych stanach**.

Tło

H5N1 po raz pierwszy zaobserwowano w USA w **rdzkie ptaki wędrowne w 2015** roraz drobiu rolniczego począwszy od 2022 r. Od 2022 r. w Stanach Zjednoczonych miliony ptaków zostało poddanych ubojowi z powodu zakażenia ptasią grypą. **Zakażenia H5N1 u ssaków** od tego czasu odnotowano je w USA, Kanadzie i innych częściach świata. Najbardziej dotknięte ssaki (lisy rude, niedźwiedzie, skunksy, szopy, oposy, foki, koty, myszy i inne) polują na ptaki w poszukiwaniu pożywienia lub je żerują. Niedawne infekcje wśród stad mlecznych są pierwszymi zgłoszonymi przypadkami choroby wywołanej przez wirus H5N1 u bydła. Nie jest jasne, w jaki sposób bydło mleczne zostało pierwotnie zakażone wirusem H5N1.

Chociaż obecnie nie ma dowodów na przenoszenie się wirusa z człowieka na człowieka, a **mała liczba pracowników** narażone na kontakt z zakażonymi zwierzętami zostały zakażone wirusem H5N1. Osoby pracujące z bydłem i innym zwierzętami hodowanymi (nabiał, pakowanie mięsa itp.) oraz ich produktami ubocznymi (trzewia, surowe mleko itp.) powinny podjąć dodatkowe środki ostrożności, aby zmniejszyć ryzyko narażenia na H5N1 i chorób. **CDC doradza pracownikom, którzy mogli być narażeni** do potencjalnie zakażonych zwierząt lub produktów pochodzenia zwierzęcego, aby monitorować się pod kątem objawów chorób układu oddechowego i zapalenia spojówek (zaczerwienienie, podrażnienie oczu) przez co najmniej 10 dni i zwrócić się o pomoc lekarską do swojego podmiotu świadczącego opiekę zdrowotną lub lokalnego wydziału zdrowia publicznego, jeśli wystąpią takie objawy.

Zdjęcie: USDA

Identyfikacja narażenia pracownika

Największe ryzyko zakażenia jest u pracowników mających kontakt z chorymi lub martwymi zwierzętami oraz innymi materiałami, które mogą być skażone wirusem H5N1. Przykłady zadań obarczonych większym ryzykiem obejmują między innymi obsługę lub kontaktowanie się z:

- Chore ptaki, zwierzęta gospodarskie lub inne zwierzęta
- Tusze ptaków, zwierząt gospodarskich lub innych zwierząt zmarli z nieznanых przyczyn
- Odchody lub śmieci
- Powierzchnie i woda, którymi mogą zostać zanieczyszczone odpady zwierzęce (np. stawy, poidła, wiadra, patelnie, koryta) w gospodarstwach z potencjalnie zakażonymi zwierzętami
- Nieprzetworzone mleko
- Wnętrzności i wymiona bydła mlecznego w okresie laktacji

Pracodawcy gospodarstwa **pracownicy zajmujący się bydłem** muszą przyjąć lekarze weterynarii i pracownicy rzeźni **środki ostrożności zapobiegające narażeniu pracowników na zakażenie wirusem H5N1 i ograniczające ryzyko zakażenia**. A ocena zagrożenia

do zadań zawodowych w rolnictwie, opiece nad zwierzętami i hodowli oraz w zakładach mleczarskich lub mięsnych identyfikuje pracowników narażonych na ryzyko narażenia na H5N1.

Ograniczanie narażenia pracowników

Niektórzy pracownicy narażeni na kontakt z bydłem mlecznym zajmują się rolnictwem. OSHA definiuje „działalność rolniczą” jako jakąkolwiek działalność związaną z uprawą lub zbiorem plonów, hodowlą zwierząt gospodarskich lub drobiu lub pokrewną działalnością prowadzoną przez rolnika na terenach takich jak gospodarstwa rolne, rancza, sady, gospodarstwa mleczne lub podobne działania rolnicze.

Normy OSHA dotyczące bezpieczeństwa i zdrowia w rolnictwie można znaleźć w: [29 CFR część 1928](#). Dodatkowo Ogólna Klauzula Obowiązków Bezpieczeństwa i Higieny Pracy Ustawa (ustawa BHP) nakłada na pracodawców obowiązek zapewnienia swoim pracownikom „pracy i miejsca pracy wolnego od uznanych zagrożeń powodujących lub mogących spowodować śmierć lub poważne uszkodzenie ciała”. [29 USC 654\(a\)\(1\)](#). Istnieją wyjątki w przypadku małych gospodarstw rolnych. Natomiast ustawa BHP i standardy rolne dotyczą gospodarstw zatrudniających 11 i więcej pracowników lub posiadających w ciągu ostatnich 12 miesięcy obóz pracy tymczasowej. Jednakże niektóre plany stanowe zatwierdzone przez OSHA egzekwują standardy bezpieczeństwa i higieny pracy w gospodarstwach zatrudniających mniej niż 11 pracowników, a niektóre plany stanowe zatwierdzone przez OSHA mogą zawierać dodatkowe wymagania.

W przypadku pracowników narażonych na kontakt z bydłem mlecznym w ramach działalności pozarolniczej, takich jak pracownicy rzeźni, ogólne standardy branżowe OSHA mające zastosowanie do narażenia zawodowego na wirusy ptasiej grypy i zgłaszania chorób związanych z pracą obejmują:

- Sprzęt ochrony osobistej ([29 CFR 1910. Podczęść I](#)), w tym przeprowadzenie oceny zagrożeń związanych ze sprzętem ochrony osobistej (PPE) zgodnie z wymaganiami [29 CFR 1910.132\(d\)](#)
- Ochrona dróg oddechowych ([29 CFR 1910.134](#))
- Instrukcja producenta. Informacje dla pracowników korzystających z masek oddechowych Kiedy Niewymagane zgodnie ze standardem ([Dobrowolne użycie, 29 CFR 1910.134 dodatek D](#))
- Ewidencjonowanie ([29 CFR 1904.7](#))

W sytuacjach, gdy stosowanie respiratora nie jest wymagane ani przez pracodawcę, ani przez normę OSHA, pracodawca może zaoferować pracownikom używanie własnych respiratorów lub zezwolić im na to, pod warunkiem, że uzna, że takie użycie respiratora samo w sobie nie stworzy zagrożenia. Uważa się to za dobrowolne użycie zgodnie z normą dotyczącą ochrony dróg oddechowych, zob [1910.134\(c\)\(2\)](#). Pracodawcy mogą zezwolić pracownikom na dobrowolne używanie maski N95 i innych masek filtrujących (FFR) podczas pracy z bydłem i innymi zwierzętami gospodarskimi. W przypadku dobrowolnego stosowania masek z elastomeru w działalności pozarolniczej pracodawcy muszą dostarczyć pracownikom kopię [1910.134 Dodatek D – Informacje dla pracowników korzystających z masek oddechowych](#), jeśli nie jest to wymagane zgodnie z normą, i postępować zgodnie z wymaganiami, takimi jak badania lekarskie i czyszczenie (patrz [List OSHA do Kevina Cochrana, 24 kwietnia 2018 r.](#)).

Pracodawcy powinni wdrażać i szkolić pracowników w zakresie [Protokoły CDC dotyczące ochrony przed H5N1](#) oraz zapewnić przestrzeganie tych protokołów, gdy pracownicy wykonują zadania określone powyżej lub wchodząc do obiektów, które nie zostały jeszcze zdezynfekowane, w których zwierzęta były chore lub padły:

- Przed nałożeniem umyj ręce wodą z mydłem na ŚOI.
- Nosić zalecane środki ochrony indywidualnej, w tym
 - Kombinezony wodoodporne
 - A [Zatwierdzone przez NIOSH®](#) filtrujący respirator twarzowy (FFR) (np. N95® lub większa) lub półmaska z elastomeru zawierająca minimum N95® filtry
 - Prawidłowo dopasowane okulary ochronne lub osłona twarzy
 - Buty gumowe lub gumowe nakładki na buty uszczelnione szwy
 - Nakrycie głowy lub włosów
 - Rękawice nieprzepuszczalne (odporne na płyny).
- Użyj oddzielnych obszarów do zakładania (zakazywania) i zdejmowania (doff) ŚOI.
- Załóż (załóż) środki ochrony indywidualnej w [określonej kolejności](#) w wyznaczony obszar.
- Unikaj dotykania twarzy (zwłaszcza oczu, nosa i usta) po kontakcie ze skażonym materiałem.

- Zdejmij (zdejmij) ŚOI w określonej kolejności w wyznaczony obszar.
- Czyścić i dezynfekować środki ochrony indywidualnej wielokrotnego użytku zgodnie z Instrukcją producenta.
- Wyrzucić jednorazowe ŚOI jako odpady stanowiące zagrożenie biologiczne (a wyznaczonego pojemnika na odpady).
- Przynieść po zdjęciu zanieczyszczonej odzieży.
- Podczas obsługi/ pranie zanieczyszczonej odzieży i innych przedmiotów nadających się do prania.
- Oddzielić i zamknąć zanieczyszczone pranie w workach lub pojemniki do przechowywania do transportu.
- Wyprać zanieczyszczoną odzież na miejscu, gdzie możliwe (nie nosić w domu zanieczyszczonych rzeczy).
- Pierz zanieczyszczoną bieliznę na najwyższym poziomie możliwa temperatura.

Szkolenie, [postępowanie się językiem i słownictwem zrozumiałym dla pracowników](#), zapewni stosowanie praktyk pracy zapobiegających zakażeniom, w tym właściwej pielęgnacji i stosowania środków ochrony indywidualnej (ŚOI). Szkolenie musi również podkreślać potrzebę dokładnego mycia rąk lub stosowania środka dezynfekującego do rąk, gdy mydło i woda nie są natychmiast dostępne, aby zapobiec rozprzestrzenianiu się potencjalnie zakaźnych patogenów.

Aby uzyskać więcej informacji na temat powiązanych norm i wytycznych OSHA, zobacz [Standardy ochrony dróg oddechowych OSHA](#) i [Strona internetowa OSHA poświęcona ptasiej grypie](#).

Jak skontaktować się z OSHA

Zgodnie z ustawą o bezpieczeństwie i higienie pracy z 1970 r. pracodawcy są odpowiedzialni za zapewnienie swoim pracownikom bezpiecznych i zdrowych miejsc

pracy. Misją OSHA jest zapewnienie pracownikom w Ameryce bezpiecznych i zdrowych warunków pracy, wolnych od bezprawnego odwetu. OSHA realizuje swoją misję poprzez ustalanie i egzekwowanie standardów; egzekwowanie przepisów ustawy BHP o przeciwdziałaniu odwetowi i innych federalnych przepisów dotyczących sygnalistów; zapewnianie i wspieranie szkoleń, działań informacyjnych, edukacji i pomocy; oraz zapewnienie, że stanowe programy OSHA są co najmniej tak samo skuteczne jak federalne OSHA, wspierając krajowy system ochrony bezpieczeństwa i zdrowia pracowników. Po więcej informacji odwiedź www.osha.gov lub zadzwoń do OSHA pod numer 1-800-321- OSHA (6742), TTY 1-877-889-5627.

Więcej informacji na ten temat znajdziesz w:

- Burrough ER, Magstadt DR, Petersen B i in. Wysoko zakażenie wirusem patogennej grypy ptaków A(H5N1) kład 2.3.4.4b u domowego bydła mlecznego i kotów, Stany Zjednoczone, 2024. Emerg Infect Dis. Lipiec 2024 [dostęp: 21 maja 2024]. <https://doi.org/10.3201/eid3007.240508>
- Departament Rolnictwa USA (USDA) | [MSZYCA Zalecenia dotyczące wysoce zjadliwej grypy ptaków \(HPAI\) H5N1 u zwierząt gospodarskich dla państwowych urzędników ds. zdrowia zwierząt, akredytowanych lekarzy weterynarii i producentów 12 kwietnia 2024 r](#)
- CDC | [Wysoko zjadliwa ptasia grypa A\(H5N1\) Wirus u zwierząt: tymczasowe zalecenia dotyczące zapobiegania, monitorowania i badań zdrowia publicznego](#)
- USDA | [Wykrywanie wysoce zjadliwych ptaków Grypa u ssaków](#)
- USDA | [Wykrywanie wysoce zjadliwej grypy ptaków \(H5N1\) w stadach mlecznych: często zadawane pytania](#)

To ostrzeżenie o zagrożeniu nie jest normą ani rozporządzeniem i nie stwarza nowych zobowiązań prawnych. Zawiera zalecenia oraz opisy obowiązujących norm bezpieczeństwa i higieny pracy. Zalecenia mają charakter doradczy, informacyjny i mają pomóc pracodawcom w zapewnieniu bezpiecznego i zdrowego miejsca pracy. Ustawa o bezpieczeństwie i higienie pracy wymaga od pracodawców przestrzegania norm i przepisów w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy ogłoszonych przez OSHA lub stan posiadający plan stanowy zatwierdzony przez OSHA. Ponadto klauzula ogólna ustawy, sekcja 5(a)(1), wymaga od pracodawców zapewnienia swoim pracownikom miejsca pracy wolnego od rozpoznanych zagrożeń, które mogą spowodować śmierć lub poważne obrażenia fizyczne. Istnieją 22 plany stanowe zatwierdzone przez OSHA, obejmujące zarówno pracowników sektora prywatnego, jak i pracowników władz stanowych i lokalnych, oraz siedem planów stanowych obejmujących wyłącznie pracowników władz stanowych i lokalnych. Plany stanowe muszą zawierać standardy i programy egzekwowania prawa, które są co najmniej tak samo skuteczne jak plany OSHA i mogą mieć inne lub bardziej rygorystyczne wymagania.

